

Inducerat sputumprov

Inducerad sputumprovtagning är en metod för att erhålla sputumprov hos patient som inte spontant producerar sputum eller om man inte får till ett representativt sputumprov enbart med andningsgymnastik. Metoden innebär inhalation av hyperton NaCl som är hostretande och leder till att man bättre kan mobilisera slem från lungorna.

Förberedelser:

- Personalen skall ha andningsskydd FFP-3 på sig vid provtagningen
- Provet skall helst tas som morgonprov. Provtagning direkt efter matintag skall undvikas.
- Pat skall skölja munnen och snyta näsan innan provtagning.
- Kontrollera PEF innan induktionen startas

Blandning: För att få en lösning på **4,7% NaCl**
1ml Addex NaCl 4 mmol/ml
blandas med 4ml sterilt vatten= 5ml inhalationsvätska.

Genomförande:

- Börja i sittande.
- Koppla saturationsmätare på patienten under inhalationen.
- Använd engångsmask.
- Koppla på syrgas med flöde kring 5-10L/min i samband med inhalationen.
- Inhalationen varvas med andningsgymnastik för att få ett så representativt sputumprov som möjligt.
- Den salta smaken kan ibland upplevas som obehaglig.
- Kontrollera PEF om patienten blir andningspåverkad. Har pat sjunkit mer än 20% i PEF-värde jämfört med utgångsvärdet avbrytes inhalationen. Inhalationen avbrytes också om saturationen sjunker under 88%.
- Ha patienten under uppsikt vid inhalationen då bronkospasm i enstaka fall kan förekomma vid inhalation av hyperton NaCl.
- Provtagning avslutas när patienten hostat upp ett representativt prov eller när han/hon inte orkar längre.

- 1. Inhalera 20-30 andetag. Varva gärna vanliga andetag med några djupa**
- 2. 10-15 andetag med motståndsandning (PEP flaska/munstycke)**
- 3. Hosta**

- Om inget sputum fås kan hela proceduren upprepas i sidliggande åt vardera håll. Använd gärna fysisk aktivitet emellan för att ytterligare stimulera till djupandning och hosta.
- Tiden för hela proceduren för patienten bör ej överstiga 30 minuter.

Efter provtagning:

- Sputumprovet som erhålles hanteras på samma sätt som vanligt sputumprov.
- Rengöring av all inhalationsutrustning enligt rutin vid luftsmitta.
- Släng engångsprodukterna i "farligt avfall".